

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, September' 17dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' Gazette de France f. h. 2d. számjában közöltetik Madridból Aug. 23dikáról: „Elöre lehetett látni 's előre megjövendőlni Spanyol Ország' nyomorúságát, de azt még is semmi olly közletről 's olly elkerülhetetlenül nem mutatá, mint az itteni Zurriaga (ostor) nevű napilevelnek következendő helyei:

„Vagy egyenes lélekkel 's minden színeskedés nélkül fogadja-el a' Király azon békélést, mellyet neki példa nélkül való nemeslelkűséggel ajánl ezen nagylelkű Nemzet, vagy a' Státus fundamentomos törvénye vétessék teljesedésbe, melly a' 187d. cikkelynek következésében, illyen állapotban, mint most a' miénk, kirekeszti a' Királyt az uralkodásból. Ha elfogadja a' Király a' béke ajánlást, szükség hogy a' Nemzet kézzel fogható bizonyos jelekből tapasztalja, hogy a' Király hibájit leesküdjé. . . ; egyenes lélekkel azon törekedjen hogy szent kötelességeit mint Népeinek atyja bétöltse. . . ; 's hogy minden tétovázás nélkül a' Constitutziós pályán járjon. Ideje már egyszer hogy vége legyen a' zajnak 's kabalának.

„Nem elég az, hogy a' Miniszterek hazafi módon gondolkoznak 's el vannak határozva hogy a' szabadság ügyiért feláldozzák magokat; még az is szükséges hogy a' Státus' feje ne vessen akadályokat az ő rendelések elébe, 's hogy maga is egyenes lélekkel egy úton járjon a' Miniszteriummal. Látni akarja a' Nemzet, 's okosan, ezen útnak menetelét 's szerencsés

foganatjait. 'S akkor 's csupán akkor fog teljesen meggyőzetni a' Királynak becsületességéről 's arról hogy sem új hitszegésről nem gondolkozik, sem az öszveesküdték' feje nem akar alattomos úton módor lenni.“

„Tanitsa tiszteletre a' törvény a' haza ellenségeit, 's bizza csupán olly személyekre a' Státus' hivatalait, kik a' Despotismus' megtöréséhez értenek.“

„A' törvény' szent könyvében kimondott 's sanctionált egyformaság fenhargon kiáltja minden szabad Spanyolal együtt, hogy a' hazafiak' véérért, az orozó gyilkosok' vére folyon engesztelő-áldozatul, 's magán a' Királyon kívül (mint a' kinek szentséges személye sérthetetlen), senki ezen áldozat alól ne menekedhessen. Ideje már valahára, hogy megérjék a' Spanyolok mind Ex-Miniszter Felianak mind Martinez de la Rosának tömlöczre vettetéseket, nyilvánóságos dolog lévén, hogy az ő magokviseletek szerezte a' szabad Spanyol férjfiaknak a' keserű napokat. Itélje-meg őket a' törvény, 's fejek essenek engesztelő-áldozatul a' Nemzetre hártott sérelmekért; vesztőhelyre velek, ezen Státus-tolvajaival, kik mindeneknek bosszúságokra 's a' Nemzet' kárával Státusrontó költsönözések által gazdagodtak-meg; olly költsönözések által, mellyeket szemtelen emberek ajánlottak 's erkölcstelen Agensek eszközölttek, és a' mellyeket a' Nemzeti-képviselőség nagyobb részrehajlással 's kevesebb vizsgálattal nézett-el, mint kellett volna.“

„Hasonló érdemlett fenyték érje az Amarillásokat, Infantadósokat, Castro-Torenókat, a' Casa-Sarriákat 's többeket, menjenek ezek is a' vesztőhelyre, mint olyanok, kiket a' legfőbb orozló-gyilkosoknak tarthatni; Generális Morillo hadi törvényszék előtt tisztítsa magát Júl. hét első napi magaviselete iránt támasztott vád' fő pontjai alól; a' Gárda - Batalionoktól vétessenek-el a' fegyverek, mellyeket mind egyre a' szabad' férjfiak' boszszúságára viselnek; a' Király változtassa maga körül lévő embe-reit, mert ezek együl egyig ellenségei a' szabadságnak.“

Több efféle tanácsadások után említi a' Zurriaga, hogy mindenek felett il-lendő, hogy a' Spanyol Igazgatóság adja vissza a' költsönt a' Franczia Igazgatás-nak, 's Franczia Ország azon fíjainak, kik Országoknak szabadságában munkások, ad-jon védelmet.“

A' Zurriaga következő heves so-rokkal végzi tanácsait:

„Oh Király! Vess ha csak egy futó pillantatot is veszedelmes helyezettetésed-re. Megnyilt előtted a' dicsőségnek, bé-kességnek 's nyugalomnak pályája, 's a' szabad férjfiak kérnek 's tán utólszór kér-nek, hogy lépj-fel reája. Engedj javal-latainknak, 's vessd teljes bizodalommal karjaik közzé magadat. Mentsen Isten, hogy a' Nemzet örökös jussainak gyakor-lására kényszerítették. Mentsen Isten, ne-hogy, azon kötelességeit teljesítvén, mel-lyekre maga megtartása ösztönözi, szük-ségesnek lássa a' Státus fundamentomos törvényének 187d. cikkelyét munkába venni.“

Egy Bayonnei levél jelenti Aug. 27d. hogy a' hírek igen ellenkezők, reggel ezt

mondják: a' Trappista Saragossa felé tart; Quesada meghódoltatta a' Bastan völgyé-ben fekvő 14 falut, 's Yruat és Bilbaót fenyegeti. Estve e' hallik: a' Trappista megveretett, Quesada parancsolatot vett, hogy segítené, de nem cselekedte 's ezért kitétetett hivatalából; maga megérkezett Bayonnéba, 's minden seregei vissza vo-núltak Bastan völgyéből 's Irati körül van-nak.

A' Gazette de France' Sept. 3-diki darabja következő jelentést közli, mellyet VII Ferdinand Ő Felségéhez, fog-ságban tartatása' ideje alatt, az Igazgatás-ra megbízott Régensség bocsátott:

„Szíre, Az a' kívánsága a' Spanyol Nemzetnek, hogy azon köteleket, mellyek Felségedet egy maroknyi lázzasztók, a' Val-lásnak 's Felséged szentséges személyének ellenségei közt fogva tartják, szélytszag-gassa. Illyen körülállások között min-ket választottak a' Felséged' jobbágyai, hogy az Ő gondolkozásokat Fejedelmünk-nek 's az egész Európának tudtára adnánk. Mi olly hiedelemmel fogadtuk-el ezen meg-tisztelő választást, hogy Felséged, hűsé-günknek ezen újabb bizonyosságát teljes szí-ve szerint meg fogja ismerni, még akkor is mikor számkivettetésünknek aláírására kén-szerítették.“

„Ne is vonogassa magát Felséged, ha talán kivantatnék, ezen új áldozatnak meg-tevésétől, az mutatja-meg majd a' figyel-mes Európának egy Fejedelemnek szomo-rú helyezettetését, 's neveli egyszermind szent czélzásunknak dicsőségét.“

„Engedje-meg Felséged, hogy hoz-hassuk vissza emlékezetébe, hogy jólle-het kéntelen volt is engedni Felséged el-lenségei' szorongatásának, kiktől 1822

Márcz. 7d. óta körülvétel, azok ugyan azon hónap edike óta még nagyobb szemtelenséget követtek - el, megfosztván Felségedet, felséges eleiről reászállott koronájától. Ezen szerencsétlen epocha óta nem maradt Felsegednek egyebe a' hiú és csupa árnyék titulusnál, 's ezt is csak azért hagyák - meg a' lázasztók, hogy Felseged népeinek megcsalására czélzó munkáikat annál fogva vihessék - ki."

„Meghatván bennünket mind ezeknek igazsága, úgy itéltük 's itéljük, úgy rendeltük 's rendeljük, hogy minden, a' mi a' szomorúságnak és fájdalomnak azon napjától fogva a' Felseged felséges nevében kibocsáttatott, semmibe vétessék."

„Fogadja - el Felseged ezen kinyilatkoztatásunkat, hogy ez idő szerint más igazgatást nem ismerünk 's egyéb Decretumoknak nem engedelmeskedünk, hanem csupán azoknak, mellyeket a' Junta ad a' Király nevében, 's a' mellyekben Felsegednek jobbágyai iránt viseltető szíves indulatait igyekszik tolmácsolni."

„Lenyom bennünket a' fájdalom Szíre, ha meggondoljuk, hogy engedetleneknek látszunk Felseged előtt, kik életünket, jövő szerencsénket 's szerencsétlenségünket kockáztatjuk, hogy Felsegedet a' rabságból kimenthessük."

„Úgy van Szíre, a' mi vétkes engedetlenségnek látszik, legvilágosabb bizonyosága hódolásunknak 's mélységes tiszteletünknek, 's azon magunk megerőltetései, mellyekre a' Felseged javáért készek vagyunk, legszembetűnőbb jelei annak, hogy a' Felsegednek való engedelmisségre vágyunk visszatérni."

„De avvagy nem látná e által Felseged, hogy ha azt a' királyi pálczát és azt a' koronát, mellyeknek fénye hajdan az egész világra kihatott, 's mellyeket a' rendnek és legitimitásnak néhány nyomorult

ellenségei meg akarnak alacsonyítani 's el akarnak törteni, teljes szerhet tlenségekben kívánjuk megtartani, szükségesképen megkívánatik, hogy az Országot veszedelmesen szaggató árvíznek gát vettessék? Mi csupán az igazságot keressük; mi csupán a' jót akarjuk, 's egyenlő örömmel vesszük akár fogadja - el Felseged Decretumainkat akár nem, csak hogy az azon szerencsés időpontban legyen, melly minden kívánságainknak 's minden törekedéseinknek tárgya, mikor t. i. Felseged szabadságát újra megnyervén, felséges uralkodó familiáját illető szeretettel 's tisztelettel legyen körülvételve."

„Spanyol Ország békességének vége, az Ország cultura, kereskedés, törvények, bátorság, törvényszékek nélkül sínlik, népei a' factiók' zsákmányai, mezejét vér és könnyek áztatják, egész örökségek, számos famíliák' reményei a' lángok prédáji - vá lettek, — ezek mind a' Felseged fogságának fanyar gyümölcsei, 's illyenek azon nyomorúságok, mellyeket nekünk orvosolnunk kell."

„Illy sok szorongattatások által csak próbálni akarta Felsegedet az Isteni-gondviselés, hogy népének nyomorúságát annál inkább figyelmére méltóztatná."

„Fogadja - el Felseged ezen mélységes tisztelettel tett jelentésünket, mellyhez mellékeltük a' minden tartományokhoz intézett manifestumnak egy exemplárját is. Megismeri abban Felseged a' bennünket lelkesítő hódoló szeretetnek indulatját. Ha hogy szerencsétlenségünkre nem egyeznének is ideáink a' Felsegedéivel, 's a' Felseged czéljai különböznének a' mieinktől, akkor is csupán Felsegednek tetszeni kívánásunkból hibáztunk 's semmi módot el nem mulasztunk, melly által Felsegedet megszabadithassuk, ellenségeit megalázhassuk és meggyőzhessük. Hidjen Felse-

ged esküvésünknek, melly az egész nép esküvése.“

„Térjen - meg az öröm újra Felséged palotájába, honnan olly régolta számkivettett, 's tiszteletünknek hódolását fogadja - el Felséged azon örvendetes időpontig is, mellyben megengedi az Isteni gondviselés, hogy Felségednek lábai elibe borúlhassunk.“

Az Urgeli Főkúrtélyban Aug. 15d. 1822.

Marquis Mataflorida.

A' Tarragonai Érsek.

Báró d' Eroles.

A' Navarrai Junta egy második proclamatiot intézett a' lakosokhoz, 's ebben tudokra adja, hogy azon akadályok, mellyek előbbeni ígéreteiben akadályoztaták, el vannak hárítva. Ezek vannak a' többek közt a' proclamatióban: „Fegyverünk, munitionk, mondérunk, pénzünk 's mindenünk a' mi csak szükséges, hogy ügyünkben triumphálhassunk, bőven van. 4000 gyalogság 's 300 lovasság kész parancsolatunkra.“

A' Courier így ír Aug. 31d. a' Spanyol dolgokról: „Mindegyre szomorú tudósításokat veszünk Spanyol Országból. Ugyan mondják-meg az ottani revoluziónak szemtelen dicsérőji, kik azt állítják, hogy a' csendesség és boldogság othon van nálok, mit nyert mind eddig benne a' Nemzet, hogy Patriotáinak hívására halgatott? A' mit jövendőben még nyer, annak ugyan nevezetesnek kell lenni, hogy azon iszonyú árral felérjen, a' mellyen vásároltatott. A' polgári hadnak lángjai mind egyre terjednek; az egész Országban nyüzsögnek 's portyásznak a' fegyveres bandák; a' Városok és erősségek ostromoltatnak; a' faluk pusztittatnak; a' gyilkosság, rémülés, elcsüggedés közönséges. Erre azon-

ban azt felelhetik, hogy a' szabadságért való háborúnak mind ezek természetes következései; de ha úgy van, csak lehetne oka a' népnek ezen következések' meggondolására minekelötte azoknak áldozatjává lenne. Csak meggondolhatná, ha vallyon olly elviselhetetlen e járma, hogy azt, bár mibe kerüljön is, jobb leráznia, 's ha vallyon még a' közönséges vélekedésnek azon esetében is, hogy a' mostani systemát le kell rontani, arra az ajánlott út e a' legjobb. Ha a' munkások a' fundamentomán kezdik a' házat lerontani, méltán várhatják, hogy az omladék közt lelik sirjokat. 'S ezt tették a' Spanyol Revoluziók. Úgy rontják a' régi alkotmányt, hogy fundamentomát hányják széllyel, 's e' szerint az iszonyú catastrophe el nem maradhat. Isten tudja, mit építenek osztán az omladékokból, 's míg építenének minden nyakokba dül.

A' Gazette de France szerint Generális Elio Valenciában megfojtatásra ítéltetett.

Török Birodalom.

Konstantzinápoly, Aug. 26d. F. h. 23d. és 25d. tudósításokat vett a' Porta Churschid Basától a' Török hadierőnek Moreában való előmeneteléről. Ezen tudósításoknál fogva ismét Török kézen van nagy része a' félszigetnek. Tripolizát (a' mint látszik minden ellentállás nélkül) bévették, 's egyszerre amnestiát hirdettek, 's ahoz szorosán tartották magokat, melly viseletek annál foganatosabb volt, minthogy azt éppen itt várták legkevesebbé. Napoli di Romania előtt véres csata történt, mellyben a' Török lovasság különösen legényesen forgatta magát, 's a' csata az Insurgensek' teljes megveretésével végződött. Ezen erősségnek a' sor-

Öa különös; számtalan tudósítások hirdették magamegadását, 's még itt is Konstantzina-polyban, ámbár a' Garnizon' sorsáról való mély halgatást nem tudták mire magyarázni, azt hitte minden, hogy a' főerősség el van vesztve. Azonban nem úgy volt a' dolog; 's ama tudósítások merő költemények valának. A' Török Garnizon az ostromok történeteiben ritka állhatatossággal nyolcz hónapig tartotta magát, 's az utolsó hat hétben elannyira küszdött az éhséggel, hogy már csak kevés ember maradt életben. Azt mondják, hogy véletlen segedelem nélkül 24 órán túl már nem tarthatták volna magokat.

Ezen két fő erősségek megvétetvén, 2—3000ból álló apró csapatokat küldöztek a' Török Vezérek a' félsziget' egyes kerületeibe, hogy azok hódoltatnák mindenfelé a' népeket. Egy nagy számú sereg pedig a' Mainotti hegyek felé küldetett, mert onnan lehet egyedül még valami ellentállást várni. Ennek munkálódása a' tengerről segítették 's e' végre el is hagyá a' Capudán - Basa' flottája a' Patrasi tengeröblöt 's Morea' déli foka felé evez.

Korinthus' bévétele, mint jelentetett, csupán néhány órai munka volt. Mihelyt a' tenger szorosára értek a' Törökök, azonnal futásnak vették a' dolgot az Insurgensek. Az Igazgatószeréknek még ott maradt tagjai, Negri (ki külső dolgokra ügyelő Miniszternek nevezteté magát) Thanos, Deli, Jamocupolo 's a' Livadiasi Logotheti hasonlóul cselekedtek, 's magokhoz vévén a' kaszszákat éppen a' Lepantói tengeröblben akarának egy Jóniai hajóra ülni, midőn plánuk iszonyú módon semmivé tétetett. Ugyan is utánok eredvén Dine, Colocotrini és Petri Bey hadvezérek, őket béérték, lánczra verették, 's mint hazaárulókat Hydrába küldték. A' nálok volt

pénzzel a' Mainai hegyek közé vették magokat a' Vezérek. Az alatt Argos Városát meggyújtatta az ottani Senatus, 's nagy részét elégetvén, hasonlóul futásnak vette a' dolgot.

Most már tehát alkalmasint csak Candia-ban áll még fenn az Insurrectio 's meg a' 3 kis szigeteken u. m. Hydrában, Speziában és Ipsarában. Igen hiteles de azon időbeli tudósítás szerint mikor a' Török Ármada még csak közelgetett Morea felé, kész volt a' nevezett 3 sziget magamegadására olly feltétel alatt, ha személlyekben 's javaikban a' lakosokat sérelem nem érné; különben pedig készek magokat körömszakadásig védelmezni, 's csak az utolsó esetben bujdosni-el javaikkal együtt Amérikába vagy más meszsze földre, melly feltételekben (legalább akkori gondolkozásoknál fogva) nem akadályoztathatja semmi Török tengeri erő. Ezen plánum' következésében a' három szigeten nevezetesen Hydrában nagy készülétek tettek, 's az Insurgensek különösen azon reménységgel kecsegteték magokat, hogy gyújtó - hajóikkal, mellyeknek Scionál olly nagy hasznát vették, ismét tehetnek kárt a' Török flottában.

Naxos és Santorin szigetek ellenben öntént megadták magokat, Syra szigete lakosainak pedig, kik csaknem általjában Római Catholicusok, hűségek jutalmaúl 7 esztendei főre vetett adót engedte-el a' Szultán.

A' Rhódusi volt kormányozó Jussuf Basa Vajda titulussal és olly meghatalmazással ment Scióba, hogy a' szerencsétlen sziget' még megmaradt lakosainak elconfiscált fekvő és ingó javaikat adná vissza.

Moldvának és oláh Országának Fejedelmei Aug. 22d. vettek búcsút a' Miniszterektől 's 23d. elindultak.

Az új Patriárcha béiktattatott hívatalába, 's az ezen czeremoniát követett környülállásokból ismét megtetszik, mennyire kerüli a' Porta még csak árnyékát is az ellenséges indulatnak, 's mennyire tiszteli a' kereszttyén Vallást.

B é c s.

Ő Cs. K. Felsége, Orosz Császár Sándor Ő Felsége társaságában f. h. 14d. az iteni Garnizonbeli seregeket mustrálta-meg. Már 7 óra előtt megjelentek mind két Felségek, Sándor Császár Ausztriai Gyalog Regementjének Obersteri uniformisában; Ő Felségeket követték minden jelenlévő Cs. K. Fő Herczegek, az egész Generáliság 's a' Stabalis- és Fő-Tiszteknek rendkívülvaló sokasága. Ő Felsége a' Császárné, a' Nádor-Ispánné Fő Herczegnével 's Cs. Fő Herczegasszony Clementina Szalernói Herczegnével és a' Reichstadti Herczeggel együtt fedetlen kocsin kísérte Ő Felségeket a' frontnak megtekintésére. Melly a' szokott katonai tisztelkedésekkel végbe menvén, Ő Felségek előtt az egész sereg, a' Gyalogság t. i. fél divisiónkint, a' Lovasság fél Svadronkint 's a' Pattantyússág pedig fél Batteriankint defilirozott. Széptekintet volt, midőn ezen seregek, melyeknek derék katonai állásokat minden kirukkoláskor bámúlhatni, éppen azon szempillantásban, midőn Ő Felségek a' front előtt akarának végig lovagolni, a' hirtelen eredt záporosótól erősen verettetvén, olly pontossággal 's erányossággal defiliroztak, mintha a' legszebb idejek lett volna. A' kirukkolt seregek, mellyeket Commendáns Lovas Generális Marquis Sommariva vezetett, következők voltak: Herczeg Lichtenstein Aloyz Gyalog - Divisiójának egy része, u. m. Kaufmann, Bartholemi, Jordis, Berizzi és Fürth Granatéros Bata-

lionok; Gyulay Ignác és Max József Bavarai Király Magyar Gyalog Regementjei; F. M. L. Kroyer' Lovas Divisiója, u. m. Cs. K. Fő Herczeg János Dragonyos Regementje, vezettetvén magától a' Fő Herczegtől, 's O' Reilly Könnyű-lovasainak két Divisiója; végre a' Pioner-Batalion, a' Bombárdirozó-karnak egy, 's a' 2d. Pattantyús Regementnek is ugyancsak egy bataliona, egy lovas- és két brigada-batteriákkal.

Sept. 16d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 82 7/16; Ugyan az 2 1/2 pCmal 41 3/16; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. 121 1/2; Ugyan az 1821ről 100 for. Conv. P. ben —; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 forintért Conv. P. ben —; Bécs Városi-Banko Obligátziók 2 1/2 pCtmal —; 100 forint C. Pénz 249 7/8 for. V. Cz. ban. —; Bank-Aktzia 857 1/2 f. C. P.

Magyar Ország.

Aug. végén szokás szerint végbe ment a' Pesti Kir. Universitásnál a' Rector Magnificus' és Dekánok' választása. A' jövő iskolai esztendőre Rector Magnificus lesz T. T. Tomtsányi Ádám Úr a' Philos. Doctora a' Természet-tudomány' és Mechanica Tanítója. Dekánokká lettek: a' Theologiai Karban T. T. Kovács Mátyás Úr, a' Philos. és Theol. Doctora 's a' Hittudomány 2d. részének Tanítója; a' Törvény Karban Tek. Röth József Úr a' Törv. Doctora, több T. N. Várm. Tábla-Bírája 's a' Mélt. Gróf Károlyi Familia' Jussainak Igazgatója megerősített; az Orvosi Karban Tek. Beer Nép. János Úr, az Orvosi tudomány Doctora N. Sz. Kir. Buda Városának Fő-Orvosa 's a' Pesti Kir. Universitás Orvosi Karának Tagja; a'

Philosophiai Karban T. T. Wolfstein József Úr a' Philos. Doctora, 's a' Sublimior Matheasisnek a' Kir. Universzitásnál Tanítója.

Egerből Aug. 31d. Néhai Nagy-Mélt. Báró Fischer István Érsek Ő Excellentiájának, kinek szomorú emlékezete nálunk maradandó leszen, végső pompás halotti tisztelete f. h. 28d. tartatott. Olly, nagy tiszteletben és szeretetben volt a' Boldogult, hogy utolsó tisztességére nemcsak a' Megyebeli Papság, hanem a' következő öt Megyének Fő Papjai is önként megjelentek, u. m. Nagy-Mélt. Klobusiczky Péter Kalocsai Érsek Ő Excell., Mélt. Gróf Eszterházy László Rosnyói, Mélt. Vurum József N. Váradi, Mélt. Cseh István Kassai, Mélt. Kováts Flórián Szathmári Püspökök, és Mélt. Pócsy Elek egyesült Görög Munkácsi Püspök. A' világi rendből is, mind T. N. Heves és Külső-Szolnok mind a' szomszéd Vármegyékből számos Uraságok jelentek-meg. A' szomorú innep illy rendel ment végbe: 7 órakor halotti Misék kezdődtek, azután tartatott a' magyar predikátzió, mellyet Nagy-Tiszt. Ferenczy József Úr az Egri Lyceumban Theologia Tanítója bővekesenszóllással mondott. Ezt követte a' Requiem, mellyet Kalocsai Érsek Ő Excell. nagy egyházi szolgálattal tartott. Ennek végével a' felyebb tisztelt Püspök Urak egymás után különös könyörgést és áldást mondottak a' koporsó-alkotmánynál, melly számos gyertyákkal körülvéttve, az Érsek- és Familia-czimerekkal diszeskedett. A' könyörgések után felment a' cathedraba Nagy Tiszt. Tudós Orgler József Úr a' Pesti Kir. Universzitásnál a' Papi ékesenszóllás' Tanítója 's deák nyelven ékesen 's szívrehatóan előadta a' Boldogultnak mind a' Haza mind az Anyaszentegyház iránt 15 esztendő alatt végbe vitt Érseki

érdemeit. Bérekesztette az innepet a' dícsöülésnek Miséje, mellyet Mélt. Gróf Eszterházy László énekelt. A' számos Vendégek számára, mind az Érseki palotában mind a' Fő Tiszt. Canonok Uraknál készasztalok voltak.

Ugyancsak Egerből jelentik, hogy a' Cumberlandi Anglus K. Herczeg Aug. 31d. estvéli 9 órakor érkezett oda. A' Nemes Városnak polgári Lovas-katonái fogadták és ágyú lövések alatt kísérték-bé a' Városba, hol az Érseki Residentziába szállott-meg, 's ott a' T. N. Vármegyének Tisztjei, a' Káptalan' Tagjai, némelly pensionatus Tisztek 's a' városi Deputatusok jelentek-meg tiszteletére. Egész leereszkedéssel fogadta a' Deputatiókat 's német nyelven többekkel beszéllett. Különösen a' városi Deputatióknak több fontos kérdéseket tett, p. o. a' városnak népességéről, a' köznépnek keresete módjáról. Továbbá, lennének-e a' Városban fábrikák és minők? a' Vármegyének nagyságáról 's népességéről 's ennek következésében: hány ezer ember számláltassék egy négyszeg-mért-földre? Mind ezekre alkalmas feleletek adattak Ő Kir. Herczegségének. Nevezetesen a' Város' Fő-Birája Ns. Najmajer Ignác Úr említette, hogy Spetz czúkor-fabrikája állott volna fel, és néhány esztendeig tartott, de az idő mostohasága egészen megszüntette. A' Fő Bíró Úr utóbb az Egri lakosoknak hódoló tiszteletét nyilatkoztatá-ki, 's annyival nagyobb örömet, hogy ez első 's egyetlen példa volna, hogy olly Uralkodó Háznak Királyi Herczegét tisztelhetné a' Város, melly a' Szövetséges Fő Uralkodókkal egész Európa békességének hathatós eszközlője, mellyre nézve szívből óhajtanák a' lakosok, hogy az Anglus Uralkodó Házat a' többi frigyos Hatalmasságokkal egyetemben a' Felséges Isten szerencsésen éltesse! Ezen köszön-

tést különös kedvességgel fogadta Ő Kir. Herczega, 's ezzel az udvarlásnak is vége lévén, a' Deputatiók eltávoztak. Más nap reggeli 6 órakor hasonló tiszteletekkel kísértetett-ki mint a' mellyekkel fogadtatott. Útját Kassa felé vette.

Kassáról Sept. 3d. Két nevezetes Vendég örvendeztette-meg Városunkat mostanában. Ugyan is Ferdinánd Kir. Fő Herczeg Magyar Országai Fő Hadi Kormányozó f. h. 1ső napjára viradóra 3 órakor érkezett-meg. Már előtte való nap mindenkor óhajtván váratott 's ugyan azért egész éjszaka a' Polgárok' sokasága lepte-el az útszákát, 's béérkezésekor számtalan Éljen! kiáltásokkal fogadván, szállásáig kísérte. A' Fő Herczeg reggeli 8 órakor megsejmelte a' Katonáságot, 's azután a' Nevendék Papság' templomába a' hadi néppel ment az Istenitiszteletre. Mise után a' kaszárnyákat, ispotályt 's a' katona-gyermekek' nevelő-házát látogatta-meg, 's ebéd után 1 1/2 órakor sok Éljen! kiáltások között elhagyván Városunkat, Nagy-Mihályra Zemplénybe utazott. Minekutána a' Fő Herczeg eltávozott, estvéli 9 1/2 órakor érkezett a' Cumberlandi Kir. Herczeg, kit a' T. N. Vármegyének és a' N. Kir. Városnak Tisztjei hintókon kísérték. Az elfogadásban nemcsak a' köz öröm, hanem a' sétáló-helynek 8000 lámpással lett kivilágosittatása is figyelemre méltó volt. A' Kir. Herczeg a' Város Hadi Kormányozójának házánál szállott-meg 's ottan nagy vacsorával fogadtatott, mellyre nemcsak a' Hadi-Tisztek, hanem a' T. N. Vármegye' Küldöttjei, a' N. Kir. Város' Magistrátusa, és a' választott Polgárságból többen meghivattak. Más nap reggeli 9 órakor Ő Kir. Herczega a' Püspöki templomot 's annak ritkaságait, a' Vármegye'

házát és az Evangelikusok' templomát méltóztatott megsejmelni 's 10 óra tájban kocsi-ülvén, tisztelő kiáltások között Nagy-Mihály felé megindult.

L i t e r a t ú r a.

Méltó a' két Nemes Haza Publicumát Udvari Tanácsos, Historiographus, és Leopold Keresztes Báró Hormayr Úr fáradhatatlan lépéseire figyelemessé tennünk, mellyekkel Hazánk Historiáját is világosítani törekedik. A' már 13d. esztendei folyamata az Archiv für Geographie, Historie, Staats- und Kriegskunst név alatt kijövő Folyó-írásnak, mellynek Dolgozó-Tagjai Morvai Gubernátor Gróf Mitrovsky, a' két Collin, B. Binder, Gróf Salm Hugo, Castelli 's mások közzé, Hazánk' részéről a' Venczei Patriárcha Ő Excell., Gróf Mailáth, Gróf Bethlen és B. Mednyánszky tartoznak, sok Nemzetünket tárgyazó becses és új Datumokat foglal magában. Kijön Bécsben Härter Ferencz Könyvárosnál. Előfizetési ára egész esztendőre 24 f. félre 12 f. V. Cz.

Az 1823d. esztendőbeli Hazánkat hasonlóképen nagyon illető Zsebkönyv is: Taschenbuch für die vaterländische Geschichte. Herausgegeben durch die Freyherren von Hormayr und von Mednyansky világosságra jött, 's következő Hazai árgyakat foglalja magában: a' Jagellókat Magyar Országban, Kinisi Pált, Bethlen Gábort, a' Tokaji 's Beczkói várakat, az Apor, Batthyáni, és Bánffy Házakat. Ezen Zsebkönyv is Härter Ferencz Könyvárosnál jött-ki 's találtatik a' Kohlmarkton lévő könyvesboltjában.